

UNIVERSITY OF AARHUS

Faculty of Science

Department of Engineering

Indlejret Software Udvikling Eksamens Dispositioner

Bjørn Nørgaard
IKT
201370248
bjornnorgaard@post.au.dk

Joachim Andersen
IKT
20137032
joachimdam@post.au.dk

Sidste ændring: December 14, 2015

L^AT_EX-koden kan findes [her](#)¹

---

¹<https://github.com/BjornNorgaard/I3ISU/tree/master/Eksamen>

Todo list

Kan tråde i separate processer kommunikere med hinanden uden IPC?	2
udbyd hvad der sker	5
bedre forklaring	7
wai?	8
mere om dette?	8
udbyd!	8
vil sige?	8
igen, privat?	8
data og text segment??	8
min hvordan	8
udbyd TLB	9

Indholdsfortegnelse

1 Programs in relation to the OS and the kernel	1
1.1 Sub topics	1
1.2 Curriculum	1
1.3 Exercises	1
1.4 Processes and threads	2
1.4.1 Processes	2
1.4.2 Threads	2
1.5 Threading model	2
1.5.1 User level threading	3
1.5.2 Kernel level threading	3
1.5.3 Hybrid level threading	4
1.6 Process anatomy	5
1.7 Virtual memory	9
1.8 Threads being executed on CPU, associated Scheduler and Cache	9
1.8.1 Cache	9
2 Synchronization and protection	10
2.1 Sub topics	10
2.2 Curriculum	10
2.3 Exercises	10
3 Thread communication	11
3.1 Sub topic	11
3.2 Curriculum	11
3.3 Exercises	11
4 OS API	12
4.1 Sub topics	12
4.2 Curriculum	12
4.3 Exercises	12
5 Message Distribution System (MDS)	13
5.1 Sub topics	13
5.2 Curriculum	13
5.3 Exercises	13

6	Resource handling	14
6.1	Sub topics	14
6.2	Curriculum	14
6.3	Exercises	14

List of Figures

1	User level threading illusteret.	3
2	Kernel level threading illusteret.	4
3	Hybrid level threading illusteret.	5
4	Virtual mapping via pagetable.	6
5	Diagram over virtual address space allokering.	6
6	Typical memory layout of a process on Linux/x86-32.	7
7	Diagram for process switch.	8

1 Programs in relation to the OS and the kernel

1.1 Sub topics

- Processes and threads.
- Threading model.
- Process anatomy.
- Virtual memory.
- Threads being executed on CPU, the associated scheduler and cache.

1.2 Curriculum

- Slides "Intro to OS's".
- Slides "Parallel programs, processes and threads".
- OLA: "Anatomy of a program in memory", Gustavo Duarte.
- OLA: "The free lunch is over".
- OLA: "Virtual memory", pages 131-141.
- OLA: " Introduction to operating systems".
- OLA: "Multithreading".
- Kerrisk: Ch. 3-3.4 - System programming concepts.
- Kerrisk: Ch. 29 - Threads: Introduction.

1.3 Exercises

- Posix Threads.

1.4 Processes and threads

- En **process** er en instans af et program, som eksekveres.
- En **thread** er en del af eksekveringen, alle processer har mindst én thread.

1.4.1 Processes

- Har hver sit memory space.
- Process A kan ikke skrive i Process B's hukommelse.
- Kan kun kommunikere gennem IPC¹
- Kan skabe andre processer som kan eksekvere det samme eller andre programmer.

1.4.2 Threads

- Alle tråde i en process deler hukommelse på heap'en.
- Alle tråde har hver sin stack og program counter. (Tæller instruktioner så CPU ved hvor i koden vi er kommet til).
- Tråde er *ikke* individuelle som processer, og deler derfor deres kode, data og ressourcer med hinanden.
  - Skal passe på at man ikke sletter de øvrige trådes data.

Tråde er forskellige fra processer selvom de deler flere egenskaber og kendetegn. En tråd eksekveres i en process. Man kan sige at en tråd er en enkelt sekvensstrøm inde i en process.

Tråde gør det muligt at eksekvere flere sekvensstrømme ad gangen, og er derved en måde af effektivisere i form af parallelisering. OS's kernel giver gennem system calls mulighed for at oprette og nedlægge tråde.

Kan tråde i separate processer kommunikere med hinanden uden IPC?

Thread states

- Running
- Blocked (Når tråden ikke vil have CPU time)
- Ready (Når tråden gerne vil have CPU time)
- Terminated

1.5 Threading model

Der findes tre forskellige modeller:

- User level threading.
- Kernel level threading.
- Hybrid level threading.

---

¹Inter-Process Communication, mekanismer kontrolleret af OS.

1.5.1 User level threading

- Simpel implementering, ingen kernel support for threads.
- Ekstremt hurtig thread kontekst skift ikke brug for kernel handling).
- Ikke muligt at håndtere flere CPU-core.

Figure 1: User level threading illustreret.

1.5.2 Kernel level threading

- OS kernel er bevidst om trådene. Giver overhead - er 100 gange langsommere end user level threads.
- Mapper direkte til "fysiske" threads som *schedulere*n kan kontrollere.
- Effektiv brug af flere kerner.

Figure 2: Kernel level threading illustreret.

1.5.3 Hybrid level threading

- Komplex implementering.
- Kræver god koordination mellem userspace og kernelspace scheduleren - ellers ikke optimal brug af resources.

Figure 3: Hybrid level threading illustreret.

1.6 Process anatomy

- Når et program startes, starter en ny process.
- En process kører i sin egen memory sandbox, som et *virtual address space* (ca. 4GB på 32-bit platform).
- Hver process har sin egen **pagetable/virtual address space**.
- Den virtuelle memory mapper til fysisk memory adresser vha. pagetables.
- Alle processer har **virtual address space**, hvor en del er bestemt til kernel space.
- Kernel space er ens for alle processor og mapper til samme fysiske hukommelse.
- Kernel space er flagget i pagetable med privileged code, så kun kernel space programmer kan tilgå det memory. Page fault hvis user-space process forsøger at tilgå.

uddyb
hvad der
sker

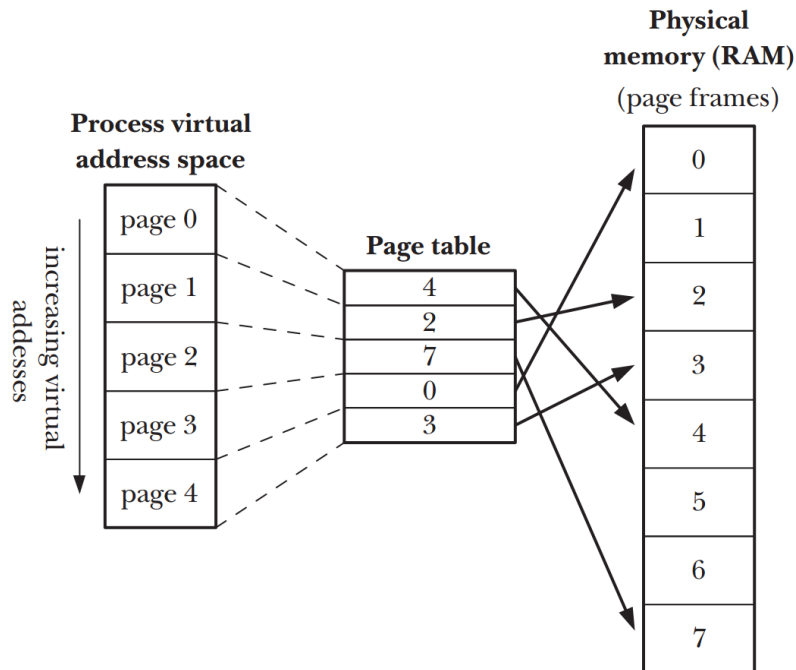

Figure 4: Virtual mapping via pagetable.

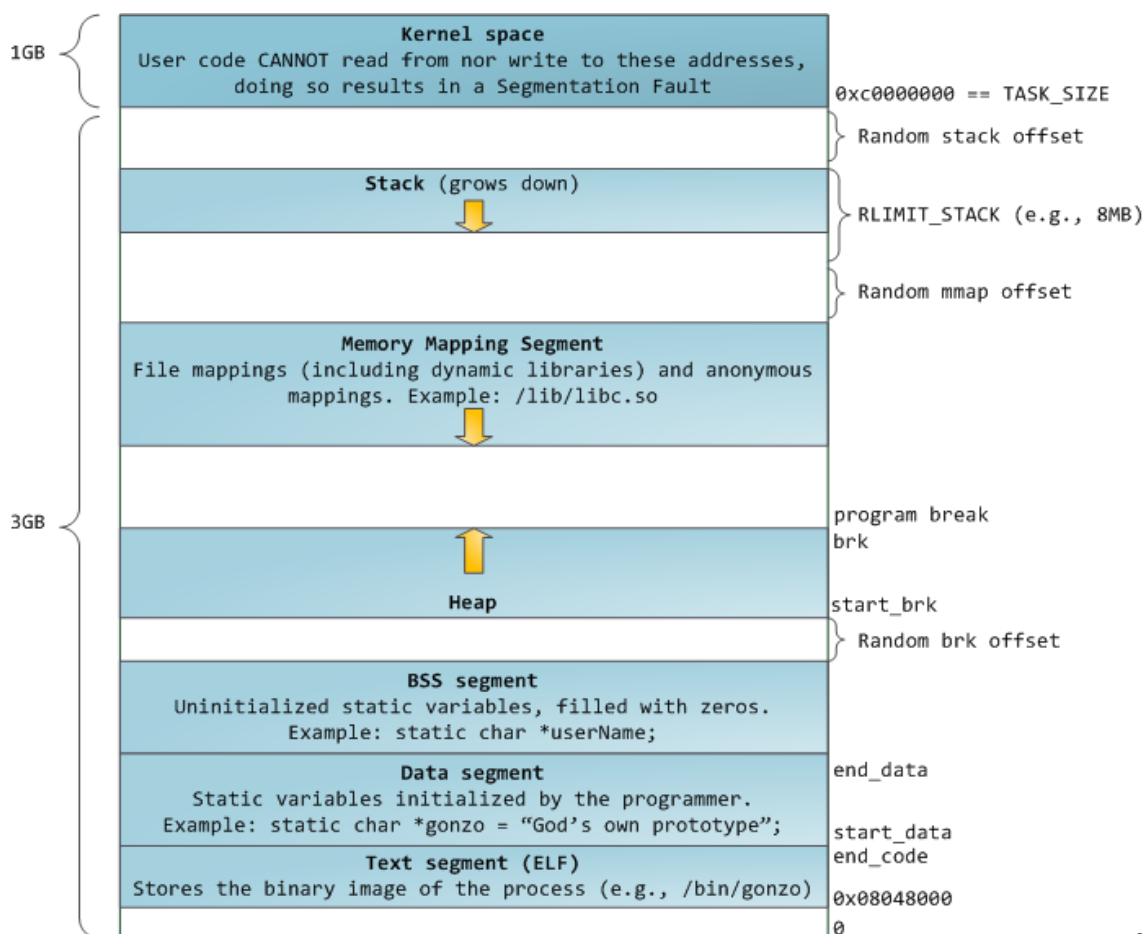

Figure 5: Diagram over virtual address space allokering.

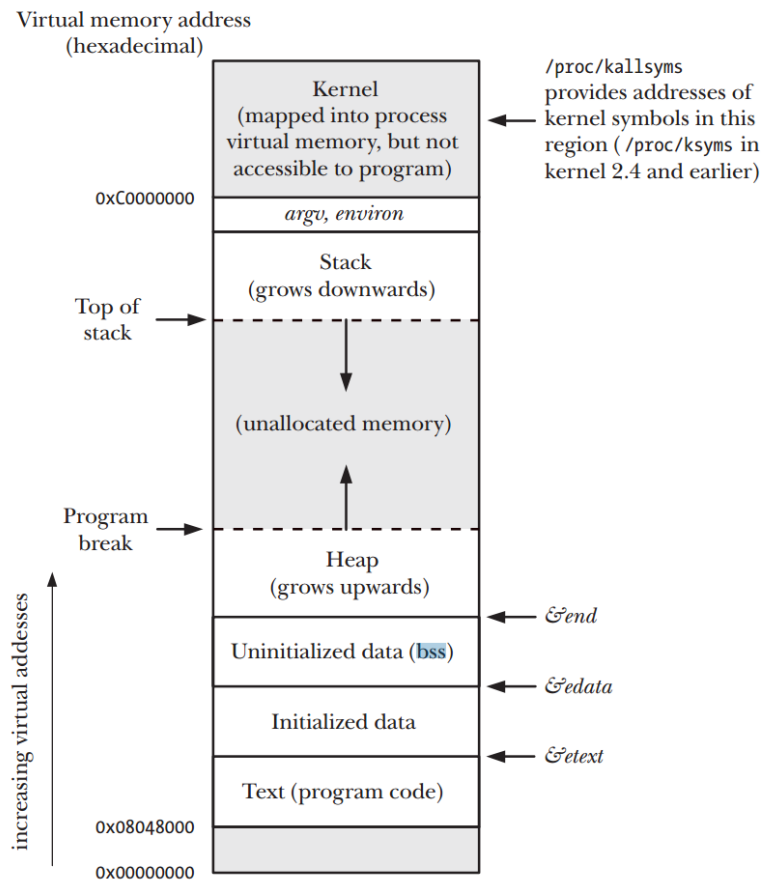

Figure 6: Typical memory layout of a process on Linux/x86-32.

Alle processors mapping af virtual address space er den samme. Af sikkerhedshensyn er der indført random-størrelse offsets mellem de forskellige enheder (stack, heap, etc.).

bedre forklaring

Resten, udover kernel space processens egen.

Her findes: Stack, heap, memory mapping, BSS, data og text/code segment.

Figure 7: Diagram for process switch.

Alle processor har deres eget virtual address space, som bliver skiftet ved context switches, se figur 7.

BSS Indeholder **ikke** initialiserede statiske variabler. Dette område er anonymt.

Data segment Indeholder statisk initialiserede variabler, dette område er **ikke** anonymt, det er dog privat. Dette på kortlægger de initialiserede statiske værdier givet i source koden, fordi det er privat bliver ændringer ikke gemt i dette område.

For eksempel, indholdet af en pointer er i data segmentet men selve det den peger på ligger i **text segmentet**, som er *read-only* og indeholder alt din kode . Text segmentet kortlægger ens binære filer i hukommelsen.

wai?

mere om
dette?

udbyd!

vil sige?

igen, pri-
vat?

data og
text seg-
ment??

min hvor-
dan

1.7 Virtual memory

Linux processer bliver eksekveret i et virtuelt miljø. På denne måde tror hver process at den har al hukommelsen for sig selv.

Vigtige grunde til at vi bruger virtuel hukommelse:

- Resource virtualization.
  - En process skal ikke tænke på hvor meget hukommelse der er tilgængeligt.
  - Virtuel hukommelse gør en begrænset mængde fysisk hukommelse til en stor ressource.
- Information isolation.
  - Hver process arbejder i sit eget miljø, derved kan den ikke læse (eller skrive i) en anden process's hukommelse.
  - Forbedre sikkerheden, da en process således ikke kan "spionere" på en anden process.
- Fault isolation.
  - Kan ikke fucke andre processer op, da den ikke har adgang der deres hukommelse.
  - Hvis en process crasher/fejler/etc. ødelægger det ikke resten af systemet - problemet er isoleret i processen.

1.8 Threads being executed on CPU, associated Scheduler and Cache

Scheduleren sætter processer op til eksekvering på CPU og sørger for at skifte (switche) mellem processer:

1. Interrupt.
2. Save context.
3. Restore context.
4. Resume execution.

Der er to måde at schedule på:

- Preemptive - Preemptive modtager interrupt regulært og skifter proces.
- Non-preemptive - Non-preemptive kræver at processen selv siger "Nu må der skiftes".

1.8.1 Cache

Cache bruges i form af TLB¹. Hver gang en virtual-to-physic translation sker, så gemmes det i TLB'en. Dette forøger hastigheden på næste lookup til samme address.

uddyb
TLB

---

¹Transaction lookaside buffer

2 Synchronization and protection

2.1 Sub topics

- Data integrity - Concurrency challenge.
- Mutex and Semaphore.
- Mutex and Conditionals.
- Producer / Consumer problem.
- Dining philosophers.
- Dead locks.

2.2 Curriculum

- Slides: "Thread Synchronization I and II".
- Kerrisk: Chapter 30: Thread Synchronization.
- Kerrisk: Chapter 31: Thread Safety and Per-Thread Storage (Speed read)".
- Kerrisk: Chapter 32: Thread Safety and Per-Thread Storage (Speed read)".
- Kerrisk: Chapter 53: Posix Semaphores (Named not in focus for this exercise)".
- OLA: "pthread-Tutorial" - chapters 4-6.
- OLA: "Producer/Consumer problem".
- OLA: "Dining Philosophers problem".

2.3 Exercises

- Posix Threads
- Thread Synchronization I & II

3 Thread communication

3.1 Sub topic

- The challenges performing intra-process communication.
- Message queue.
  - The premises for designing it.
  - Various design solutions - Which one chosen and why.
  - Its design and implementation.
- Impact on design/implementation between before and after the Message Queue.
- Event Driven Programming.
  - Basic idea.
  - Reactiveness.
  - Design - e.g. from sequence diagrams to code (or vice versa).

3.2 Curriculum

- Slides: "Inter-Thread Communication".
- OLA: "Event Driven Programming: Introduction, Tutorial, History - Pages 1-19 & 30-51".
- OLA: "Programming with Threads - chapters 4 & 6".

3.3 Exercises

- Thread Communication

4 OS API

4.1 Sub topics

- The design philosophy - Why OO and OS Api?
- Elaborate on the challenge of building it and its current design:
  - The PIMPL / Cheshire Cat idiom - The how and why.
  - CPU / OS Architecture.
- Effect on design/implementation:
  - MQs (Message queues) used with pthreads contra MQ used in OO OS Api.
  - RAII in use.
  - Using Threads before and now.
- UML Diagrams to implementation (class and sequence) - How?

4.2 Curriculum

- Slides: OS Api”.
- OLA: OSAL SERNA SAC10”.
- OLA: Specification of an OS Api”.
- Kerrisk: Chapter 35: Process Priorities and Scheduling”.

4.3 Exercises

- OS API.

5 Message Distribution System (MDS)

5.1 Sub topics

- Messaging distribution system - Why & how?
- The PostOffice design - Why and how?
- Decoupling achieved.
- Design considerations & implementation.
- Patterns per design and in relation to the MDS and PostOffice design:
  - GoF Singleton Pattern
  - GoF Observer Pattern
  - GoF Mediator Pattern

5.2 Curriculum

- Slides: "A message system".
- OLA: "GoF Singleton pattern".
- OLA: "GoF Observer pattern".
- OLA: "GoF Mediator pattern".

5.3 Exercises

- The Message Distribution System

6 Resource handling

6.1 Sub topics

- RAII - What and why?
- Copy construction and the assignment operator.
- What is the concept behind a Counted SmartPointer?
- What is *boost :: shared_ptr* <> and how do you use it?

6.2 Curriculum

- Slides: "Resource Handling".
- OLA: "RAII - Resource Acquisition Is Initialization".
- OLA: "SmartPointer".
- OLA: "Counted Body".
- OLA: "*boost :: shared_ptr*".
- OLA: "Rule of 3".

6.3 Exercises

- Resource Handling.